



Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > תפילה 007 אתה

תפילה 007 אתה

בסד

בתפילת השמונה עשרה, מטבע הברכה שתיקנו אנשי כנסת הגדולה "ברוך אתה ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו.." וכו. אבל תחילת ברכה, וברכות בכלל ותפילת השמונה עשרה בפרט, "ברוך אתה ה'". ה"ברוך אתה ה'" הזכרנו בפעם הקודמת בדברי הפוסקים, שכשאומרים "ברוך את ה'" הגמרא במסכת ברכות אומרת שיש דין של כריעה.

כשאומרים את שם הויה ברוך הוא יש דין של זקיפה.

יש מחלוקת בפוסקים שמובא ב... (0:55), בשערי תשובה ועוד. לפי חלק מהשיטות, בשעה שאומרים 'ברוך' צריך לכרוע בגופו, בשעה שאומרים 'אתה' צריך לכרוע בראשו.

ננסה קצת בעזר השם להתבונן יותר להבין, ולפי זה בעזר השם להכיר ולהרגיש את מטבע הברכה של "אתה".

כל התפיסה שנקראת "אתה" ...

במטבע לשון הקודש יש "אתה" ו"הוא". "הוא" לשון נסתר. "אתה" לשון של נוכח. כדברי הרש"בא כידוע - "ברוך את ה'" בבחינה של נוכח. "אלוקינו מלך העולם" במטבע של נסתר.

הגדרת 'אתה' זו מציאות של נוכח. כשמגדרים נסתר המטבע הוא 'הוא'.

כל הנביאים התנבאו ב"כה אמר ה'", משה הוסיף עליהם שהתנבא ב"זה הדבר". "כה" זה כף הדמיון, "זה" זה דבר גמור.

אותו בורא עולם שהתגלה למשה רבנו ושהתגלה לנביאים זה אותו בורא עולם, אבל צורת הגילוי שהיתה למשה והיתה לנביאים היא לא אותה צורת גילוי. בלשון חז"ל יש אספקלריה מאירה ויש שאינה מאירה. באספקלריה לא מאירה רואים את הדברים לא בבירור וכשמסתכלים באספקלריה מאירה רואים את הדברים בבירור.

הגילוי של הקב"ה בנביאים הוא לא שווה, אבל וודאי שמי שמתגלה הוא אותו בורא עולם.

כשאנחנו באים לעסוק בסוגיה דידן, ואנחנו באים להשתמש במטבע הלשון שתיקנו אנשי הכנסת הגדולה בוודאי שבהשגה שלנו כל אחד מרגיש מה זה "אתה".

כשמדברים בלשון של "אתה" הוא מרגיש קרבה מסויימת.

ככל שהוא מדבר לאדם שהוא יותר קרוב אליו הוא מדבר ב"אתה".

יש הכרה יותר ברורה חושית של קרבה.

כאשר אדם מדבר עם מציאות הבורא יתברך שמו ואומרים "אתה" יש ריבוי מדרגות אין ספור, מה זה אומר "אתה".

"אתה הוא עד שלא נברא העולם ואתה הוא לאחר שנברא העולם"- כמו שקודם שנברא העולם לא היה מסך המבדיל בין האדם לבורא כך צריך להיות כעת, אך אנחנו נמצאים בתוך הבריאה במקום **שיש הרבה בלשון חזל:**

"מחיצה נפסקה בין ישראל לאביהם שבשמיים". ככל שהמחיצות רבים יותר כך האדם הולך ונחלש. ככל שהמחיצות זכים יותר, פחות מעובים, כך ההכרה באתה היא מדרגה שונה.

כפי מדרגת טהרת הלב וההכרה של האדם כך מדרגת האדם כשהוא אומר 'אתה'.

כל אתה שמזכר בתפילת שמונה עשרה ושאר הברכות בכלל זה אתה ששייך למדרגת הגילוי.

משנברא העולם שיש מדרגות, שיש מחיצות ויש מבדילים שמונעים את האדם את ההכרה החושית בבורא עולם, כל פנייה בלשון אתה מגיע על גבי איזה מסך.

אם יש ח"י ברכות, י"ט ברכות יש יותר אופנים של גילוי של אתה.

אם שואלים למשל אדם אם יש לו הכרות בבורא יתברך שמו הוא יכול להגיד כן. אם נשאל אם הוא יכול לתת דוגמא איפה יש מציאות הבורא יתברך. אחד יגיד שהוא פשוט יודע. אחד עמוק יותר יתן דוגמא להשגחה פרטית בה הקב"ה נתן לו צרכו. הוא רואה את ההנהגה באופן ברור ומובהק שהקב"ה הנהיג את הדברים ממש כפי צרכי, כפי מידותי, ואז אני מכירה הכרה בבורא יתברך שמו.

האדם תופס שאין כאן הסתר פנים אלא גילוי פנים. כשאני לא רואה את ההשגחה זה מוגדר כהסתר פנים. כשההגחה התגלתה יש כאן גילוי פנים. הגילוי פנים שיש כאן יכולה להוביל את האדם להגיד אתה? לא. יכול להיות שזה נשאר כ"הוא".

כמו משהוא שידע שיש מי שדואג לו, אבל מעולם לא ראה אותו. האם יכול להכיל עליו את המטבע של אתה? לא. זה הוא.

עצם כך שגילוי פנים נקרא הארת פנים כל **גילוי פנים זה 'אתה'**.

אם יש כאן גילוי פנים יש כאן 'אתה'.

כשאדם מרגיש אתה **איפה הוא מרגיש את האתה?** ברגליו? בידיו? **הוא מרגיש אותו בפניו.**

במדרגה של הגילוי של אתה יש הרבה מדרגות מה זה אתה.

כל אתה של מדרגה תחתונה ביחס לאתה יותר גבוה אז המדרגה התחתונה זה הוא, זה לא אתה.

כשאנחנו חוזרים במטבע הברכה כל פעם אתה, זה כל פעם גילוי נוסף של אתה.

במשל גשמי, שני בני אדם נפגשים, איש ואשה זכו שכונה ביניהם. ככל שהוא מכיר אותו, התפיסה יותר עמוקה. **ככל שההכרה נהפכת להיות יותר בהירה, כך הגילוי של האתה הופך להיות יותר חושי.**

הגילוי של אתה בקומת נפש האדם היא לא מציאות שיש כאן כן או לא, חיוב או שלילה אלא הגילוי של אתה היא שהנפש כל הזמן צריכה ללכת מחיל אל חיל שההכרה שלה בבורא יתברך שמו תקבל עוד גוון נוסף.

אתה מופשט - אתה הוא משנברא העולם

כל העולם נברא לגילוי - אתה הוא המוטבע באן בברכות בכל חלקי הבריאה.

"כל הנברא בשמי לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו"

כל דבר שנברא בבריאה הוא כלי להכרה בבורא יתברך.

מתוך הכרת הכבוד אני מכיר את בעל הכבוד.

יש את כסא הכבוד ויש את מי שיושב על הכסא. רקיע דומה לכסא הכבוד.. התכלית היא כשאדם מגיע לכסא הכבוד, לגלות את בעל הכבוד.

דרך כל חלקי העבודה, התפילה, צריך להוביל אותי למי שאני שואל ממנו.

מכח השאלה אני מגיע לבעל השאלה - זה הגדרה של אתה.

הבהירות של אתה משתנה לפי קומת הנפש ולפי מטבע כל ברכה.

מסילת ישרים - ירא, אדם שעומד לפני גדול.

מי שהוא בעל שכל מועט, אז הוא מסתכל על כל דבר ישר ולא בצורה עקומה.

מי שיותר נקי, בעל קדושה, בעל תורה, מי שיש לו לב טהור, אז הוא יכול להרגיש את האתה.

בעל שכל מועט יכול להגיע להכרה של אתה.

יש מי שמחפש את הברכות עצמן, אבל איש ישר טהור לב מבין שהתכלית היא להכיר בהכרה מבוררת יותר של האתה.

כפיפת הראש ב'אתה' זה מה שאדם מבטל את דעתו הפשוטה ומגלה דעת ד'קדושה יותר פנימית.

ככל שאדם מעמיק יותר הוא מבין את הסוגיה אחרת, לעומק יותר, דקויות חדשות או יסודות מרכזיים שלא הכיר בפעם הראשונות.

כשאדם מכופף את חי חוליות בגופו הוא מכופף את ההנהגה שלו, ומגלה את הנהגת השם בעולם. הוא מבטל את כח תפיסת הנפש שכח הפעולה שאני פועל, והוא מגלה שמי בעל הפעולה, והוא משריש את אותה אמונה ע"י שהוא מתכופף. כיפוף הגוף משריש את ההנהגה של השם בגוף. משריש את האמונה שהשם הוא עשה ויעשה. השם הוא הפועל היחידי בבריאה.

כשאדם כורע ראשו, ראש זה מקום של גילוי של פנים, של אתה. הגוף לא מכיר 'אתה'. הפנים שלי מכירים את הפנים של זולתי, הוא הופך להיות אתה. מאיפה יש כח לאדם להכיר את הבורא יתברך שמו? הרי לא יראני האדם חי. אבל אנחנו לא רק בעלי גוף אלא נשמות ישראל שעמדנו במעמד הר סיני. שם נאמר, פנים בפנים דיבר השם עמכם אז כל אחד ואחד מאתנו, נשמות ישראל, זכינו להיות כאן בעולם לפחות פעם אחת, נשמה בגוף ולהכיר הכרה חושית של פנים בפנים שנקרא את.

"אתה הראת לדעת כי השם הוא האלוקים, אין עוד מלבדו" - זה אתה מצידנו.

ברוך מלשון אברכה.

כל תפילת שמונה עשרה מטרתה להברוך ולהמשיך את המציאות שנקראת אתה לכל הבריאה כולה.

בכדי להגיע להכרה של אתה, סדר העלייה:

ברוך - תחילה לכפוף את גופו וראשו, משעבד חושיו, הרגשותיו ומעשיו

ומכיר מתמלא בידיעה שממלא את הרגשי הלב ודעת המח שכל הפעולות כולן נפעלים מהבורא יתברך.

כשהוא חי בכפיפות הקומה, על גבי זה הוא עולה מהברוך לאתה.

הוא עולה לאתה שלא רק הקב"ה מנהיג את הכל אלא שההנהגה שלו היא לגילוי.

אז הוא נכנס ל18 שכל התפילה נתפסת כמערכת שהיא באה להכיר את מי שאמר והיה העולם.

זה נקרא הלוואי ויתפללו כל היום. בפועל אדם לא יכול להתפלל כל היום, אבל תפיסת החיים ומגמת האדם צריכה להיות אל הבורא יתברך שמו. **כל דיבור, כל מעשה, כל מחשבה, הוא מכיר שהתכלית שלו היא הכרה בבורא.**

"ותדבר אסתר לפני המלך ותיפול לפני רגליו ותתחנן לו" - בפועל היא דיברה לאחשורוש אבל בנפשה היא דיברה לבורא עולם.

אסתר לא הסתכלה לכך שצריך להתחנן לבורא יתברך כדי שיציל את ישראל, אלא שכל המצב נועד כדי לחזור לבורא יתברך. כשכל מציאות החיים היא במבט זה אז כל דבר מביא את האדם לכלים איך לחיות יותר נוכח פני השם.

"שפכי כמים לבך", כדי להגיע לנוכח פני השם.

כשאדם מסתכל כך על החיים כך הוא מוליך למגמה זו את חלקי מחשבתו, ליבו ומעשיו.

אדם רוצה להגיע להכרה של דבר כאיש אל רעהו.

תחילת שמונה עשרה - קבלת תפיסת חיים - **כל מציאות החיים היא כלים להגיע להכרה במציאות הבורא יתברך.**

- [תפילת שמונה עשרה שלם] 1]

Source: <http://bilvavi.net/shiur/אתה-007> תפילה-007

Links

[1] <http://bilvavi.net/tefillah>